Działaj Lokalnie 2026. LGD Kraina Rawki wspiera sześć ważnych inicjatyw

data aktualizacji: 2026.06.02 autor: Materiał Promocyjny

Małe granty, wielka energia mieszkańców. LGD „Kraina Rawki” rozdzieliła środki w programie „Działaj Lokalnie 2026”. Dofinansowanie otrzymało sześć przedsięwzięć o najwyższej punktacji. Łącznie do mieszkańców, organizacji i grup nieformalnych trafi 29 996 zł. (fot. LGD "Kraina Rawki")

Sześć lokalnych inicjatyw otrzyma wsparcie w tegorocznej edycji konkursu grantowego „Działaj Lokalnie 2026” realizowanego przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki”. Do konkursu wpłynęło 11 wniosków na łączną kwotę 64 070 zł. Budżet przeznaczony na granty wynosił 30 000 zł, dlatego Lokalna Komisja Grantowa musiała wybrać projekty, które najlepiej odpowiadają idei programu: są oddolne, konkretne, dobrze zaplanowane i służą lokalnej wspólnocie.

Każda z przyznanych dotacji ma twarz konkretnej miejscowości, grupy, wieku, potrzeby i pomysłu. Jedni będą rozwijać aktywność edukacyjną i integracyjną, inni pracować z seniorami, dziećmi i młodzieżą, jeszcze inni wracać do tradycji, lokalnej ekologii, sąsiedzkiej odpowiedzialności i codziennych praktyk, które zmieniają najbliższe otoczenie. Właśnie na tym polega sens programu „Działaj Lokalnie”: nie zastępuje on mieszkańców instytucją, lecz pomaga im uruchomić energię, która już w nich jest.

LGD „Kraina Rawki” ogłosiła wyniki konkursu grantowego „Działaj Lokalnie 2026”. Do programu wpłynęło 11 wniosków na łączną kwotę 64 070 zł. Dofinansowanie otrzyma sześć projektów, które wspierają lokalną aktywność, edukację, seniorów, dzieci, ekologię, tradycję i integrację mieszkańców.

Lokalny rozwój zaczyna się blisko domu

Rozwój lokalny bywa opisywany wielkimi słowami: strategia, infrastruktura, absorpcja środków, kapitał społeczny, jakość życia. W praktyce to działania stwarzające warunki do spotkań sąsiadów, organizacja warsztatów dla dzieci i zajęć, które wyciągają seniorów z domu. Chodzi o inicjatywy kobiet, które chcą pokazać, że powrót do korzeni może oznaczać nie nostalgię, lecz mądrzejsze, bardziej świadome podejście do codzienności. Od posadzenia rośliny, rozmowy o segregacji śmieci, wspólnego wyjazdu, twórczego popołudnia, zajęć sensorycznych dla najmłodszych.

Dlatego granty przyznawane w programie „Działaj Lokalnie” mają znaczenie większe niż ich nominalna wartość. Kwoty 4,5 tysiąca, 5 tysięcy czy 5,5 tysiąca złotych nie budują wielkich inwestycji, ale mogą zbudować coś równie ważnego: trwałą relację między mieszkańcami. Mogą sprawić, że grupa nieformalna po raz pierwszy uwierzy w swoje możliwości, koło gospodyń rozszerzy działalność, seniorzy poczują się potrzebni, a dzieci i młodzież zobaczą, że tradycja nie jest szkolnym hasłem, lecz żywym doświadczeniem.

W tegorocznej edycji konkursu LGD „Kraina Rawki” wsparła właśnie takie inicjatywy. Aktywna Kadra otrzyma 5500 zł na projekt **„Cielądz na fali aktywności – działamy, tworzymy, jedziemy, odkrywamy – edukacja, ruch i integracja”**. Nieformalne **Koło Emerytów i Rencistów w Żelechlinku** otrzyma 5500 zł na projekt **„Aktywni seniorzy”**. **Grupa Aktywnie Zaangażowane Kobiety** zrealizuje projekt **„Powrót do korzeni czyli ekopodejście do życia”**, wsparty kwotą 5000 zł. **Koło Gospodyń Wiejskich Jajkowianie** otrzyma 4996 zł na projekt **„Eko sąsiedztwo w Jajkowicach – posadź roślinę, spotkaj się, posegreguj śmieci”**. **Mariański Ruch Inicjatyw Ekonomiczno-Społecznych** otrzyma 4500 zł na przedsięwzięcie „**Kolory tradycji – twórcze spotkania dla dzieci i młodzieży”**. **Rawskie Mamuśki** zrealizują projekt **„Lokalna sensoryka dla mamy i smyka”**, również wsparty kwotą 4500 zł.

Już same tytuły tych projektów pokazują, jak szeroko mieszkańcy rozumieją dziś lokalny rozwój. Nie sprowadzają go wyłącznie do remontów, zakupów i infrastruktury, choć te także są potrzebne. Widzą go również jako edukację, integrację, troskę o środowisko, ruch, więź międzypokoleniową, kulturę, tradycję, rozwój dzieci, wsparcie rodziców i aktywność seniorów. To najważniejszy kapitał małych społeczności: umiejętność zauważenia potrzeby, nazwania jej i przełożenia na działanie.

LGD „Kraina Rawki” – instytucja, która wzmacnia lokalnych liderów

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki” zostało powołane 10 marca 2006 roku. Jego misją jest aktywizacja społeczności lokalnych do wspólnego działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz poprawy jakości życia mieszkańców przy wsparciu środków zewnętrznych. Początkowo LGD obejmowała pięć gmin: Białą Rawską, Cielądz, Kowiesy, Rawę Mazowiecką oraz Regnów. W kolejnych latach obszar działania poszerzył się o gminy Sadkowice, Żelechlinek, Puszczę Mariańską, Wiskitki i Miasto Rawa Mazowiecka.

To ważne, bo LGD nie jest klasycznym urzędem ani jednorazowym operatorem dotacji. Jest organizacją pośredniczącą między mieszkańcami, samorządami, organizacjami społecznymi, grupami nieformalnymi i środkami zewnętrznymi. Jej skuteczność polega na tym, że potrafi zobaczyć rozwój w skali lokalnej: w świetlicy, w kole gospodyń, w klubie sportowym, w grupie seniorów, w inicjatywie rodziców, w pomyśle ludzi, którzy wiedzą, czego brakuje w ich najbliższym otoczeniu.

Członkowie LGD „Kraina Rawki” reprezentują sektor społeczny, gospodarczy i publiczny, a także samych mieszkańców. Organizacja działa na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego, wspiera oddolne inicjatywy, promuje lokalne zasoby kulturowe i historyczne, lokalne produkty oraz usługi, a dzięki funduszom na obszarze jej działania powstają między innymi miejsca pracy, place zabaw, siłownie zewnętrzne i wyposażone świetlice wiejskie.

Właśnie dlatego wyniki konkursu „Działaj Lokalnie 2026” warto czytać nie tylko jako listę beneficjentów, lecz także jako opowieść o metodzie pracy LGD „Kraina Rawki”. To metoda

cierpliwego wzmacniania wspólnot. Nie chodzi wyłącznie o przekazanie pieniędzy. Chodzi o cały proces: informowanie, animowanie, zachęcanie, ocenę, wybór, wsparcie i późniejsze rozliczenie. Dobra lokalna grupa działania jest skuteczna wtedy, gdy mieszkańcy nie czują się petentami, lecz partnerami. Gdy wiedzą, że ich pomysł może zostać potraktowany poważnie, a niewielka inicjatywa ma prawo stać się początkiem większej zmiany.

MOŻE CIĘ ZAINTERESOWAĆ RÓWNIEŻ:

Gdzie ukryć podsłuch? Dyskretne miejsca, których nikt nie sprawdzi

„Działaj Lokalnie”: program dla tych, którzy chcą wziąć sprawy w swoje ręce

Program „Działaj Lokalnie” powstał w 2000 roku jako przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Od początku realizuje go Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce. Jego głównym celem jest aktywizowanie społeczności na wsiach i w małych miastach wokół działań o charakterze dobra wspólnego. Program wspiera projekty obywatelskie, które odpowiadają na realne potrzeby mieszkańców, pobudzają aspiracje rozwojowe, poprawiają jakość życia i budują kapitał społeczny.

W modelu „Działaj Lokalnie” szczególne znaczenie mają Ośrodki Działaj Lokalnie. To one prowadzą lokalne konkursy grantowe, rozdzielają środki, organizują działania szkoleniowe, doradzają, wspierają wolontariat i pomagają mieszkańcom przejść od pomysłu do realizacji. Zasady programu akcentują jawność, przejrzystość, otwartość oraz współpracę różnych środowisk. Dotacje są przyznawane lokalnie, a decyzje podejmują komisje grantowe działające blisko miejsc, których dotyczą projekty.

LGD „Kraina Rawki” rozpoczęła współpracę z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności i Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce w ramach programu „Działaj Lokalnie” w 2024 roku. W ramach programu wspierane są projekty społeczne, a o dotacje mogą ubiegać się między innymi organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne działające na terenie gmin: Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Miasto Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek.

To zasięg obejmujący zarówno miejscowości o silnej tożsamości wiejskiej, jak i małe miasta, w których potrzeby społeczne często są bardziej złożone, niż mogłoby się wydawać. Są tam seniorzy, którzy potrzebują aktywności i kontaktu. Są dzieci i młodzież, które potrzebują przestrzeni twórczej. Są kobiety, które chcą organizować lokalne działania, ale potrzebują pierwszego impulsu. Są rodzice najmłodszych dzieci, dla których wspólne zajęcia mogą stać się także wsparciem emocjonalnym i społecznym. Są sąsiedztwa, które potrzebują nie tylko pieniędzy, ale powodu, by znów się spotkać.

Konkurs, w którym popyt na działanie był większy niż dostępne środki

Wyniki „Działaj Lokalnie 2026” pokazują jedną z najważniejszych cech obszaru działania LGD „Kraina Rawki”: mieszkańcy mają pomysły i są gotowi brać odpowiedzialność za ich realizację. Do konkursu wpłynęło 11 wniosków na łączną kwotę 64 070 zł. To ponad dwa razy więcej niż pula konkursowa, która wynosiła 30 000 zł. Oznacza to, że potencjał lokalnych inicjatyw przekroczył dostępne finansowanie.

MOŻE CIĘ ZAINTERESOWAĆ:

Kiedy warto udać się do chirurga stomatologa w Łodzi

Dla organizatora konkursu to dobra wiadomość, choć jednocześnie trudne zadanie. Dobra, bo aktywność mieszkańców jest warunkiem skutecznego rozwoju lokalnego. Trudna, bo wybór sześciu projektów spośród jedenastu oznacza konieczność odrzucenia części pomysłów, mimo że również mogły odpowiadać na realne potrzeby społeczne. Właśnie w takich sytuacjach szczególnego znaczenia nabiera praca komisji grantowej: rzetelna, wnikliwa, prowadzona według zasad, które mają zapewnić przejrzystość i sprawiedliwość oceny.

W tegorocznej edycji dofinansowano sześć projektów o najwyższej punktacji. Łączna wartość przyznanych dotacji wynosi 29 996 zł, czyli niemal pełną dostępną pulę. Cztery złote różnicy między budżetem konkursu a sumą przyznanych grantów są w tej historii drobiazgiem rachunkowym. Znacznie ważniejszy jest fakt, że środki zostały rozdzielone między projekty różnorodne, a zarazem spójne z misją programu: mają aktywizować, integrować, uczyć współpracy i odpowiadać na konkretne potrzeby.

Cielądz na fali aktywności

Najwyższe wsparcie – 5500 zł – otrzymała **Aktywna Kadra** na projekt **„Cielądz na fali aktywności – działamy, tworzymy, jedziemy, odkrywamy – edukacja, ruch i integracja”**. Już tytuł projektu dobrze oddaje wielowymiarowość współczesnej animacji lokalnej. Nie chodzi wyłącznie o jedno wydarzenie, lecz o połączenie kilku porządków: edukacji, aktywności fizycznej, twórczości, wspólnego odkrywania i integracji.

Tak projektowany rozwój ma szczególną wartość w mniejszych miejscowościach. Mieszkańcy potrzebują przestrzeni, w której mogą spotkać się poza obowiązkami, szkołą, pracą i rutyną. Aktywność społeczna nie rodzi się w deklaracjach, ale w doświadczeniu wspólnego działania. Gdy ludzie razem jadą, odkrywają, tworzą i uczą się, zaczynają budować relacje, które zostają dłużej niż sam projekt.

Wspierając Aktywną Kadrę, LGD „Kraina Rawki” wzmacnia lokalnych animatorów – ludzi, którzy potrafią przełożyć energię mieszkańców na program, harmonogram i konkretne działanie. To jeden z najważniejszych efektów grantów: pieniądze trafiają nie tylko do projektu, lecz także do kompetencji społecznych. Uczą planowania, odpowiedzialności, współpracy i rozliczalności. Z takiej szkoły lokalnego działania często wyrastają kolejne inicjatywy.

Seniorzy nie na marginesie, lecz w centrum wspólnoty

Drugą dotację w wysokości 5500 zł otrzymało **Nieformalne Koło Emerytów i Rencistów w**

Żelechlinku na projekt **„Aktywni seniorzy”**. W tym przypadku tytuł jest prosty, ale niesie bardzo istotny przekaz: seniorzy nie są wyłącznie odbiorcami opieki. Mogą być uczestnikami, organizatorami i współtwórcami życia lokalnego.

Starzenie się społeczności lokalnych jest jednym z najpoważniejszych wyzwań małych miejscowości. Nie zawsze wymaga ono wielkich programów. Czasem pierwszym krokiem jest stworzenie warunków do spotkania, rozmowy, wyjścia z domu, rozwijania pasji, podtrzymywania sprawności i poczucia przynależności. Senior, który uczestniczy w lokalnym projekcie, nie tylko korzysta z działania. Często przekazuje pamięć, umiejętności, doświadczenie i język opowieści o miejscu.

W tym sensie „Aktywni seniorzy” to projekt ważny nie tylko dla emerytów i rencistów. To projekt ważny dla całej wspólnoty. Lokalność potrzebuje ciągłości. Potrzebuje ludzi, którzy pamiętają dawne nazwy, dawne zwyczaje, dawne sposoby gospodarowania, ale także potrafią wejść w nową aktywność społeczną. Dobrze zaprojektowane inicjatywy senioralne wzmacniają godność, przeciwdziałają samotności i pomagają utrzymać więź między pokoleniami.

Ekopodejście do życia, czyli powrót do korzeni bez idealizowania przeszłości

Grupa Aktywnie Zaangażowane Kobiety otrzyma 5000 zł na projekt „**Powrót do korzeni czyli ekopodejście do życia”**. To jeden z tych pomysłów, w których lokalna tradycja spotyka się z nowoczesną świadomością ekologiczną. Powrót do korzeni nie musi oznaczać tęsknoty za przeszłością. Może oznaczać odzyskanie praktyk, które były rozsądne, oszczędne, wspólnotowe i przyjazne środowisku, zanim nazwano je językiem współczesnej ekologii.

W małych miejscowościach wiedza o niemarnowaniu, sezonowości, naprawianiu, przetwarzaniu, ogrodach, lokalnych produktach i sąsiedzkiej wymianie była przez lata częścią codzienności. Dziś wraca jako odpowiedź na kryzys klimatyczny, rosnące koszty życia i potrzebę bardziej świadomej konsumpcji. Projekt Aktywnie Zaangażowanych Kobiet może więc łączyć edukację, praktykę i lokalną tożsamość.

Warto podkreślić także społeczny wymiar takich działań. Kobiety w wielu miejscowościach są naturalnymi liderkami codziennej organizacji życia: inicjują spotkania, prowadzą koła, przygotowują wydarzenia, animują sąsiedztwo. Grant wzmacnia tę energię, nadaje jej ramy i pozwala pokazać, że lokalna wiedza, często przekazywana nieformalnie, może stać się pełnoprawnym zasobem rozwojowym.

Eko sąsiedztwo w Jajkowicach

Koło Gospodyń Wiejskich Jajkowianie otrzyma 4996 zł na projekt **„Eko sąsiedztwo w Jajkowicach – posadź roślinę, spotkaj się, posegreguj śmieci”**. To przedsięwzięcie wyjątkowo dobrze pokazuje, jak mała inicjatywa może łączyć kilka celów naraz. Sadzenie roślin poprawia estetykę przestrzeni i wzmacnia wrażliwość na środowisko. Spotkanie mieszkańców buduje relacje. Rozmowa o segregacji śmieci przekłada ekologiczne hasła na codzienne praktyki.

Tego typu projekty są ważne, bo ekologia w lokalnym wymiarze musi być konkretna. Nie zaczyna się od abstrakcyjnego wykładu, lecz od tego, co mieszkańcy widzą przed domem, przy świetlicy, na placu, przy drodze, w miejscu wspólnym. Gdy ktoś sadzi roślinę, chętniej później o nią dba. Gdy segregacja śmieci staje się elementem sąsiedzkiego spotkania, przestaje być wyłącznie obowiązkiem narzuconym z góry.

Koła gospodyń wiejskich od kilku lat przeżywają w Polsce wyraźne odrodzenie. Ich rola nie ogranicza się już do przechowywania tradycji kulinarnej czy organizacji uroczystości. Coraz częściej są lokalnymi centrami aktywności: edukują, integrują, pozyskują środki, pracują z dziećmi i seniorami, promują miejscowości, reagują na potrzeby mieszkańców. Projekt Jajkowian wpisuje się w tę zmianę. Pokazuje KGW jako organizację nowoczesną, praktyczną i bliską codzienności.

Kolory tradycji dla dzieci i młodzieży

Mariański Ruch Inicjatyw Ekonomiczno-Społecznych otrzyma 4500 zł na projekt **„Kolory tradycji – twórcze spotkania dla dzieci i młodzieży”**. To projekt, który dotyka jednej z najważniejszych spraw w lokalnym rozwoju: przekazywania dziedzictwa młodszemu pokoleniu w sposób żywy, atrakcyjny i twórczy.

Tradycja nie przetrwa wyłącznie dzięki muzealnej gablocie, uroczystej akademii czy folderowi promocyjnemu. Przetrwa wtedy, gdy dzieci i młodzież będą mogły jej dotknąć, przetworzyć ją, zrozumieć, opowiedzieć własnym językiem. Twórcze spotkania są do tego jednym z najlepszych narzędzi. Pozwalają łączyć historię miejsca, sztukę, rękodzieło, lokalne opowieści, muzykę, kolor, symbolikę i wspólne działanie.

W projekcie ważny jest także adresat. Dzieci i młodzież potrzebują inicjatyw, które nie będą wyłącznie formą spędzania wolnego czasu, ale pozwolą im poczuć związek z miejscem. Lokalność ma przyszłość tylko wtedy, gdy młodzi ludzie nie będą jej kojarzyć z ograniczeniem, lecz z zasobem. Z czymś, co można rozwijać, interpretować i zabrać ze sobą w dorosłość.

Lokalna sensoryka dla mamy i smyka

Rawskie Mamuśki otrzymają 4500 zł na projekt **„Lokalna sensoryka dla mamy i smyka”**. To inicjatywa, która pokazuje, że program „Działaj Lokalnie” potrafi odpowiadać także na potrzeby najmłodszych dzieci i ich rodziców. Wczesne dzieciństwo jest czasem intensywnego rozwoju, ale również okresem, w którym rodzice – zwłaszcza matki – często potrzebują wsparcia, kontaktu i przestrzeni wymiany doświadczeń.

Zajęcia sensoryczne mogą być dla dzieci okazją do poznawania świata przez ruch, dotyk, fakturę, dźwięk, kolor i zabawę. Dla rodziców są natomiast czymś więcej niż aktywnością edukacyjną. Mogą stać się sposobem na wyjście z domu, rozmowę z innymi, budowanie sieci wsparcia i poczucie, że lokalna społeczność widzi także potrzeby rodzin z małymi dziećmi.

Ten projekt jest szczególnie ważny, bo rozwój lokalny często bywa opisywany z perspektywy dorosłych instytucji. Tymczasem jakość życia w gminie mierzy się również tym, czy młodzi rodzice mają, gdzie pójść z dzieckiem, czy mogą liczyć na sąsiedzką wspólnotę, czy najmłodsi mieszkańcy od początku uczestniczą w życiu społecznym. Rawskie Mamuśki pokazują, że lokalność zaczyna się bardzo wcześnie — od pierwszych wspólnych doświadczeń dziecka i rodzica.

Komisja, czyli odpowiedzialność za wybór

Wyniki konkursu są efektem pracy Lokalnej Komisji Grantowej. Jak podkreśla LGD „Kraina Rawki”, wszystkie wnioski zostały ocenione bardzo wnikliwie i z dużym zaangażowaniem. W skład komisji weszło pięciu przedstawicieli różnych środowisk: Magdalena Ostalska – członek zarządu LGD „Kraina Rawki”, inspektor ds. ochrony środowiska, rolnictwa, leśnictwa, gospodarki komunalnej oraz BHP w Gminie Cielądz; Katarzyna Jakubiak – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowiesach; Izabella Worona – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Puszczy Mariańskiej; Monika Mierzejewska

– dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marii Konopnickiej w Rawie Mazowieckiej; oraz Marzena Wrzosek – zastępca kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Rawie Mazowieckiej.

W pracach komisji uczestniczyły również Magdalena Kobyłecka, koordynator programu „Działaj Lokalnie", oraz Wioletta Jędrasiak, koordynator ds. promocji i animacji. To istotna informacja, bo pokazuje, że ocena projektów nie odbywa się w oderwaniu od lokalnej wiedzy. W komisji znalazły się osoby związane z samorządem, kulturą, edukacją, administracją rolniczą i działalnością LGD. Taki skład pomaga spojrzeć na projekty z różnych perspektyw: społecznej, organizacyjnej, edukacyjnej, środowiskowej i formalnej.

Rzetelna komisja grantowa jest jednym z filarów zaufania do programu. W małych społecznościach pieniądze publiczne i społeczne muszą być rozdzielane w sposób przejrzysty, bo każdy wybór jest widoczny. Jawność zasad, dokładna ocena i różnorodność składu komisji chronią konkurs przed przypadkowością. Dają też wnioskodawcom poczucie, że ich projekty zostały potraktowane poważnie.

Skuteczność mierzona nie tylko kwotami

W 2026 roku „Działaj Lokalnie" to nie jedyny obszar grantowej aktywności LGD „Kraina Rawki". W pierwszym naborze „Granty Krainy Rawki 2026/I" do LGD wpłynęły 63 wnioski z 10 gmin, a łączna kwota dofinansowania, o którą ubiegali się wnioskodawcy, wyniosła 324 789 zł. Pula środków w tym naborze wynosiła 135 600 zł.

To dane, które dobrze pokazują skalę lokalnej energii. W jednym programie – 11 wniosków na 64 070 zł. W drugim – 63 wnioski z 10 gmin na 324 789 zł. Za tymi liczbami stoją dziesiątki grup, pomysłów, miejscowości i potrzeb. Nie wszystkie projekty mogą otrzymać wsparcie, ale sama liczba zgłoszeń jest sygnałem, że mieszkańcy coraz lepiej rozumieją mechanizmy grantowe i coraz śmielej po nie sięgają.

W 2025 roku w drugim naborze „Granty Krainy Rawki" LGD podpisała umowy z 33 grantobiorcami, a łączna kwota dofinansowania wyniosła 133 036 zł. Wspierane projekty obejmowały między innymi

koncerty, warsztaty, festyny, wydarzenia sportowe i kulturalne, remonty, doposażenia świetlic, zakup potrzebnego sprzętu oraz działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.

Te kwoty i liczby pokazują skuteczność LGD w praktyce. Nie jest to skuteczność deklaratywna, oparta na hasłach. Jest policzalna: dziesiątki wniosków, kolejne nabory, setki tysięcy złotych zgłaszanych potrzeb, podpisywane umowy, realne działania w miejscowościach. Jest też skuteczność mniej widoczna, ale równie istotna: mieszkańcy uczą się pisać projekty, planować budżety, współpracować, dokumentować działania i brać odpowiedzialność za efekty.

Małe pieniądze, duży mnożnik społeczny

W ekonomii rozwoju lokalnego często mówi się o efekcie mnożnikowym. Pieniądz wydany w odpowiednim miejscu uruchamia kolejne działania, relacje i zasoby. W przypadku grantów społecznych ten mnożnik ma szczególny charakter. Dotacja nie kończy się na fakturze. Wywołuje spotkania, rozmowy, wolontariat, użyczenie sali, pomoc sąsiada, pracę organizacyjną, promocję miejscowości, dumę mieszkańców i pamięć o wspólnym działaniu.

Grant w wysokości 4500 zł może uruchomić kilkanaście lub kilkadziesiąt godzin pracy społecznej. Może połączyć szkołę, bibliotekę, koło gospodyń, rodziców, seniorów, strażaków czy lokalnych przedsiębiorców. Może wzmocnić grupę, która po pierwszym sukcesie złoży kolejny wniosek, założy stowarzyszenie albo zacznie organizować następne wydarzenia już bez zewnętrznego impulsu. W tym sensie najlepsze granty nie uzależniają od pomocy. Uczą sprawczości.

LGD „Kraina Rawki" działa właśnie w tej logice. Wspiera pomysły, które są zakorzenione lokalnie, angażują mieszkańców i odpowiadają na konkretne potrzeby. Program „Działaj Lokalnie" szczególnie dobrze pasuje do takiego sposobu pracy, ponieważ jest pomyślany jako narzędzie aktywizacji, a nie tylko finansowania. Zasady programu wskazują, że wspierane projekty powinny aktywizować społeczność, mieć jasno określony cel, rozsądne koszty, mierzalne rezultaty, angażować zasoby lokalne i służyć dobru wspólnemu.

Lokalność jako przewaga

Przewagą LGD „Kraina Rawki” jest bliskość. Duże programy rozwojowe często operują kategoriami, które są trudne do przełożenia na codzienne doświadczenie mieszkańców. Lokalna Grupa Działania widzi natomiast konkretne sołectwo, świetlicę, grupę kobiet, seniorów, dzieci, rodziców, lokalnych animatorów. Zna obszar, jego rytm, zasoby i ograniczenia.

Ta bliskość nie oznacza braku profesjonalizmu. Przeciwnie – wymaga go szczególnie dużo. Trzeba połączyć język programów, funduszy i procedur z językiem mieszkańców, którzy często nie są ekspertami od wniosków, ale bardzo dobrze wiedzą, co chcą zrobić. Rolą LGD jest przeprowadzenie ich przez formalności bez odbierania im własności pomysłu.

W tym sensie LGD „Kraina Rawki” pełni funkcję tłumacza między systemem finansowania a lokalną energią. Pokazuje, że grant nie jest niedostępnym instrumentem zarezerwowanym dla wyspecjalizowanych organizacji. Może być narzędziem dla koła, grupy nieformalnej, lokalnego ruchu, seniorów, rodziców, kobiet, mieszkańców jednej miejscowości. Tak buduje się obywatelskość w praktyce: nie przez abstrakcyjny apel, lecz przez doświadczenie, że „możemy coś zrobić razem”.

Działania, które odpowiadają na realne potrzeby

Sześć dofinansowanych projektów układa się w mapę potrzeb lokalnych społeczności. Jest w niej aktywność ruchowa i edukacyjna, czyli odpowiedź na potrzebę zdrowia, ciekawości i integracji. Jest projekt senioralny, czyli odpowiedź na potrzebę uczestnictwa osób starszych. Jest ekopodejście do życia, czyli odpowiedź na potrzebę bardziej świadomego gospodarowania zasobami. Jest eko sąsiedztwo, czyli połączenie estetyki, ekologii i relacji. Są kolory tradycji, czyli troska o dziedzictwo przekazywane dzieciom i młodzieży. Jest sensoryka dla mamy i smyka, czyli wsparcie najmłodszych mieszkańców oraz ich rodziców.

To nie są przypadkowe tematy. W małych społecznościach często splatają się ze sobą potrzeby społeczne, edukacyjne, środowiskowe i kulturowe. Dzieci potrzebują atrakcyjnych zajęć, ale także

kontaktu z tradycją. Seniorzy potrzebują aktywności, ale także poczucia bycia częścią wspólnoty. Rodzice potrzebują wsparcia, ale także miejsca spotkania. Ekologia potrzebuje wiedzy, ale także praktycznych działań. Mieszkańcy potrzebują pieniędzy, ale równie mocno potrzebują pretekstu, by działać wspólnie.

Program „Działaj Lokalnie” odpowiada na te potrzeby, ponieważ nie narzuca jednego modelu projektu. Pozwala lokalnym grupom zdefiniować własny problem i zaproponować własne rozwiązanie. Dzięki temu granty nie są oderwane od rzeczywistości. Są szyte na miarę miejscowości, grupy, wieku uczestników i lokalnych zasobów.

LGD jako inwestor w kapitał społeczny

Największym osiągnięciem skutecznej Lokalnej Grupy Działania nie jest sama liczba podpisanych umów, choć ona również ma znaczenie. Największym osiągnięciem jest wzrost kapitału społecznego. To pojęcie brzmi technicznie, ale oznacza coś bardzo prostego: zaufanie, współpracę, sieci relacji, gotowość do pomocy i przekonanie, że wspólne działanie ma sens.

Tam, gdzie kapitał społeczny jest silny, łatwiej przeprowadzić konsultacje, zorganizować wydarzenie, zadbać o przestrzeń publiczną, zareagować na kryzys, pomóc sąsiadowi, złożyć kolejny projekt, rozmawiać ponad podziałami. Tam, gdzie jest słaby, nawet dobre pieniądze mogą nie przynieść trwałej zmiany. Dlatego granty społeczne, choć niewielkie, są jedną z najbardziej sensownych inwestycji w lokalność.

LGD „Kraina Rawki” wspiera projekty, które budują właśnie taki kapitał. Nieformalne Koło Emerytów i Rencistów w Żelechlinku wzmacnia aktywność seniorów. Rawskie Mamuśki budują przestrzeń dla rodzin z małymi dziećmi. KGW Jajkowianie łączą sąsiedzkie spotkanie z troską o środowisko. Mariański Ruch Inicjatyw Ekonomiczno-Społecznych pracuje z dziećmi i młodzieżą wokół tradycji. Aktywnie Zaangażowane Kobiety pokazują, że kobieca energia organizacyjna może stać się impulsem ekologicznej zmiany. Aktywna Kadra proponuje edukację, ruch, odkrywanie i integrację.

Każdy z tych projektów jest inny. Wszystkie jednak mają wspólny mianownik: nie są robione „dla mieszkańców” w sposób bierny. Są robione z mieszkańcami i przez mieszkańców. To zasadnicza różnica.

Od wniosku do zmiany

Wniosek grantowy jest dokumentem. Projekt jest procesem. Zmiana zaczyna się dopiero wtedy, gdy papierowa decyzja zamienia się w spotkanie, warsztat, wyjazd, działanie, rozmowę, wspólną pracę. Dlatego tak ważne jest, by program grantowy nie kończył się na ogłoszeniu wyników.

LGD „Kraina Rawki” jako operator lokalny ma tu rolę szczególną. Przekazuje środki, ale także czuwa nad prawidłowością realizacji, wspiera grantobiorców, monitoruje działania i pomaga utrzymać standard, który jest potrzebny zarówno beneficjentom, jak i darczyńcom. Zasady programu „Działaj Lokalnie” wskazują, że Ośrodki Działaj Lokalnie przekazują środki na realizację projektów i wspierają grantobiorców w ich prawidłowym wykonaniu oraz rozliczeniu.

To wsparcie organizacyjne jest często równie ważne jak sam grant. Dla doświadczonych stowarzyszeń procedury są częścią codzienności. Dla grup nieformalnych mogą być pierwszym spotkaniem z projektowym językiem, budżetem, harmonogramem i sprawozdawczością. Dobra LGD nie odstrasza formalnościami, ale pomaga je zrozumieć. Dzięki temu rośnie lokalna kompetencja – zasób, który pozostaje po zakończeniu projektu.

Kraina Rawki: obszar, który uczy się korzystać ze swoich zasobów

Obszar działania LGD „Kraina Rawki” obejmuje gminy o różnej historii, strukturze i potencjale. Są tu miejscowości rolnicze, obszary podmiejskie, lokalne centra administracyjne, środowiska silnie związane z tradycją, ale też grupy coraz śmielej szukające nowych form aktywności. Wspólnym mianownikiem jest potrzeba mądrego korzystania z lokalnych zasobów.

Zasobem może być krajobraz, rzeka, tradycja kulinarna, pamięć historyczna, świetlica, szkoła, biblioteka, koło gospodyń, klub sportowy, strażnica OSP, lokalny lider, grupa rodziców, aktywni seniorzy. Rozwój polega na tym, by te zasoby nie pozostawały rozproszone. LGD pomaga je łączyć.

W oficjalnym opisie LGD „Kraina Rawki” podkreślono, że organizacja promuje region pod względem turystycznym i inwestycyjnym, wykorzystując lokalne zasoby kulturowe i historyczne oraz lokalne produkty i usługi. Wskazano także, że jednym z priorytetów jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup defaworyzowanych poprzez działania na rzecz dzieci, młodzieży i osób powyżej 50. roku życia.

Wyniki „Działaj Lokalnie 2026” dobrze wpisują się w te priorytety. Są tu dzieci, młodzież, seniorzy, rodziny, kobiety, sąsiedztwa i środowisko. Jest kultura, edukacja, ekologia, integracja i aktywność. To pokazuje spójność między misją LGD a projektami wybieranymi do dofinansowania.

Granty jako szkoła odpowiedzialności

Każdy grant jest także zobowiązaniem. Beneficjent otrzymuje środki, ale bierze na siebie odpowiedzialność za realizację, rozliczenie i efekt społeczny. To bardzo ważny wymiar programu. Lokalna aktywność nie może być wyłącznie spontaniczna. Musi uczyć planowania, gospodarowania pieniędzmi, pracy z harmonogramem, komunikacji i mierzenia rezultatów.

Dzięki takim konkursom mieszkańcy uczą się, że dobry pomysł potrzebuje struktury. Trzeba nazwać cel, określić odbiorców, przygotować budżet, przewidzieć działania, opisać rezultaty. To kompetencje, które później można wykorzystać w kolejnych naborach, większych projektach, działalności stowarzyszeniowej, pracy samorządowej czy społecznej.

W tym sensie LGD „Kraina Rawki" inwestuje nie tylko w wydarzenia, lecz także w lokalnych organizatorów. Dzisiejszy projekt sensoryczny, senioralny, ekologiczny czy kulturalny może być początkiem wieloletniej aktywności. Beneficjenci zdobywają doświadczenie, uczestnicy nabierają zaufania, mieszkańcy widzą efekty. Tak rodzi się lokalna sprawczość.

Dlaczego to się opłaca

Z perspektywy rozwoju lokalnego programy takie jak „Działaj Lokalnie" są jednymi z najbardziej racjonalnych form wsparcia. Nie wymagają wielkich budżetów, ale dobrze adresują potrzeby. Są blisko mieszkańców. Angażują lokalne zasoby. Wzmacniają współpracę między sektorami. Uczą odpowiedzialności. Pozwalają sprawdzić pomysły w małej skali. Dają szansę grupom, które nie zawsze sięgają po duże dotacje.

Tegoroczna pula 30 000 zł została rozdzielona niemal w całości. W zamian powstanie sześć projektów w różnych miejscach i środowiskach. Gdy spojrzeć na ten mechanizm szerzej, widać jego siłę: za relatywnie niewielkie środki uruchamia się pracę społeczną, relacje, zaangażowanie i poczucie wpływu. Tego nie da się kupić prostym przelewem. To trzeba cierpliwie budować.

LGD „Kraina Rawki" robi to konsekwentnie. Potwierdzają to zarówno wyniki „Działaj Lokalnie 2026", jak i aktywność w innych naborach grantowych. W samym pierwszym naborze „Granty Krainy Rawki 2026/I" zgłoszono 63 wnioski z 10 gmin na łączną kwotę 324 789 zł, przy dostępnej puli 135 600 zł. To oznacza, że mieszkańcy i lokalne organizacje widzą w LGD realnego partnera.

Wspólnota, która potrafi działać

Wyniki konkursu „Działaj Lokalnie 2026” są dobrą wiadomością nie tylko dla sześciu beneficjentów. Są dobrą wiadomością dla całego obszaru LGD „Kraina Rawki”. Pokazują, że lokalne społeczności chcą działać, potrafią przygotowywać wnioski i szukają rozwiązań blisko siebie. Pokazują także, że skuteczna instytucja lokalna może być czymś więcej niż administratorem pieniędzy. Może być animatorem, doradcą, partnerem i rzecznikiem lokalnej energii.

Program „Działaj Lokalnie” jest współfinansowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i realizowany we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce. LGD „Kraina Rawki” realizuje go jako lokalny operator wspierający aktywne społeczności, które identyfikują potrzeby swojego otoczenia i podejmują działania na rzecz dobra wspólnego.

Źródło: https://eglos.pl/aktualnosci/item/45546-dzialaj-lokalnie-2026-lgd-kraina-rawki-wspiera-szesc-waznych-inicjatyw